

Eduskunnan valtiovarainvaliokunnan verojaosto

K2024-23

1(2)

7.10.2024

sara.kuitunen@eduskunta.fi

Lausuntopyyntönne: Asiantuntijakuuleminen VvV:ssä 8.10.2024

HE 98/2024 VP HALLITUKSEN ESITYS EDUSKUNNALLE LAIKSI SUURTEN KONSERNIEN VÄHIMMÄISVEROSTA ANNETUN LAIN MUUTTAMISESTA

Suomen Asianajajaliitto (jäljempänä "**Asianajajaliitto**") kiittää mahdollisuudesta lausua hallituksen esityksestä.

1. Yleistä

Asianajajaliiton oikeuspoliittisen työn lähtökohtana on oikeusvaltion turvaaminen. Lausunnoissaan Asianajajaliitto pyrkii näin ollen painottamaan oikeusvaltioperiaatteen toteutumiseen ja oikeusturvaan liittyviä näkökulmia. Verotuksen alalla oikeusvaltioperiaate ilmenee erityisesti oikeusvarmuuden ja ennakoitavuuden vaatimuksina. Oikeusvaltioperiaatteen ilmentymänä voidaan pitää myös perustuslain 81 §:n 1 momenttia, jonka mukaan valtion verosta säädetään lailla.

Asianajajaliitto pitää perusteltuna ratkaisuna sitä, että niin sanotut GloBE-soveltamisohjeiden mukaiset säännöt, joita ei ollut mahdollista huomioida minimiverolakia säädettäessä, säädetään Suomessa voimaan muuttamalla lakia suurten konsernien vähimmäisverosta (jäljempänä "**minimiverolaki**"). Asianajajaliitto katsoo, että verovelvollisuuden perustuminen pelkästään OECD:ssä laadittuihin sääntöihin ei olisi verotuksen oikeusvarmuuden ja ennakoitavuuden kannalta kestävää ja tarkoittaisi lainsäädäntövallan siirtymistä tosiasiallisesti OECD:lle.

2. Lainsäädännön taannehtivuus

Hallituksen esityksessä ehdotettu lainsäädäntö soveltuu taannehtivasti. Asianajajaliitto yleisesti ottaen suhtautuu kielteisesti taannehtivien verolakien säätämiseen, koska ne heikentävät merkittäväällä tavalla verovelvollisten oikeusturvaa ja verolainsäädännön ennakoitavuutta. Asianajajaliitto kuitenkin on hallituksen esityksessä esitetyn kanssa samaa mieltä siitä, että siltä osin, kun uusi lainsäädäntö parantaa verovelvollisten asemaa ja heidän hallinnollista taakkaansa, taannehtiva soveltaminen on tässä tilanteessa perusteltua.

Hallituksen esityksessä todetaan, että ehdotetut muutokset sisältävät myös veronkiertösäännöksen kaltaisen lisäyksen minimiverolakiin (ehdotetut 10 luvun 13–18 §). Kyseinen säännöstö soveltuisi tietyissä olosuhteissa järjestelyihin, joiden tarkoituksena on arvioitu olleen ainoastaan verotuksen maakohtaiseen raporttiin perustuvan oletettasäännöksen piiriin pääseminen ja täydennysverolta välttyminen. Tätä säännöstöä ehdotetaan sovellettavaksi järjestelyihin, jotka on tehty sen jälkeen, kun OECD:n Inclusive Frameworkin ohjeistus on joulukuussa 2023 julkaistu ja säännöksen on näin ollen katsottu tulleen verovelvollisten tietoon.

Asianajajaliitto katsoo, että kyseistä säännöstöä ei voida soveltaa taannehtivasti. Sitä tulisi soveltaa vain järjestelyihin, jotka on tehty lain voimaantulon jälkeen tai aikaisintaan hallituksen esityksen antopäivämäärän jälkeen. Perustuslain 81 §:n 1 momentin mukaan valtion verosta säädetään lailla, jonka tulee sisältää säännökset verovelvollisuuden ja veron suuruuden perusteista sekä verovelvollisen oikeusturvasta. Asianajajaliitto katsoo, että veronkiertösäännösten soveltamisella puututaan merkittäväällä tavalla verovelvollisten oikeuksiin ja säännökset määrittävät verovelvollisuuden ja veron suuruuden perustetta, joten veronkiertösäännös tulee aina perustua laintasoiseen säännökseen eikä sitä voi soveltaa taannehtivasti. Asianajajaliitto toteaa, että OECD:n ohjeistuksen perusteella verovelvollisten ei voida katsoa olevan tietoisia siitä, että Suomessa säädetään tulevaisuudessa veronkiertösäännös, vaan he tulevat tietoisiksi tästä vasta silloin, kun laintasoinen säännös säädetään Suomessa.

Helsingissä 7. päivänä lokakuuta 2024

SUOMEN ASIANAJAJALIITTO

Niko Jakobsson
Pääsihteeri

LAATI

Asianajaja Ritva Aalto, Helsinki

Suomen Asianajajaliiton lausunnot valmistellaan oikeudellisissa asiantuntijaryhmissä, joiden toiminnassa on mukana noin 120 asianajajaa. Tämä lausunto on valmisteltu vero-oikeuden asiantuntijaryhmässä.